

Dbgy kronan ab
info@dbgy.se

2022-09-07

1 (23)

Dnr-SI 2021:8069

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Drottning Blankas Gymnasieskola Lund i Lunds
kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Drottning Blankas Gymnasieskola Lund avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Drottning Blankas Gymnasieskola Lund i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna utarbeta former och metoder så att eleverna kontinuerligt får utvärdera undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tydligare leda ett samlat arbete med att skapa och upprätthålla studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 10 mars 2023 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– SI 2021:8069) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn skaffar sig en god nulägesbild av skolans verksamhet genom varierade

uppföljningsmetoder. Utifrån resultaten vidtar rektorn adekvata utvecklingsinsatser och fördelar resurser efter de behov som finns. Arbetet sker löpande och involverar såväl elever som personal. Vidare bedrivs ett visst jämställdhetsarbete på skolan genom att resultat analyseras och det finns en systematik i att jämställdhetsperspektivet integreras i undervisningen. Emellertid finns möjlighet att fördjupa arbetet med jämställdhet genom att i högre grad undersöka könsmönster kopplade till fler faktorer än kunskapsresultaten eller resultat avseende trygghet. Därutöver leder och organiserar rektorn det pedagogiska arbetet väl och ger på så sätt lärarna goda möjligheter att samverka med sikte på att utveckla såväl undervisning som värdegrundsarbete.

Uppföljning och analys

Skolinspektionens utredning visar att rektorn följer upp och analyserar såväl kunskapsresultat, värdegrundsarbete som undervisningens genomförande löpande under året. Detta skapar en god grund för utveckling av undervisningen. Av insänd dokumentation och intervjuer framgår att rektorn använder olika metoder för sin uppföljning såsom enkätresultat, intervjuer med elever och egna auskultationer. Årligen görs en kvalitetsrapport som bland annat innefattar en sammanställning av elevernas kunskapsresultat i form av andel elever med gymnasieexamen, genomsnittlig betygspoäng för avgångselever, andel avgångselever med grundläggande högskolebehörighet och betygsfördelning för samtliga elever. Uppgifterna är uppdelade på årskurs, program och kön. Bland annat har rektorn i sin uppföljning kunnat konstatera att andelen elever som tar examen har minskat på ett av programmen. Rektorn har analyserat vad det beror på och därefter vidtagit åtgärder. Utöver uppföljning per läsår genomförs regelbundna avstämningar på individ- och gruppnivå för att säkerställa att alla elever får det stöd de behöver för att nå målen under läsårets gång. Systemet med avstämningar kallas för "Early Warning System" (EWS) och tillämpas på alla huvudmannens skolor.

Rektorn följer upp undervisningens genomförande och inkluderar det i sin uppföljning av verksamheten. En gång per termin utförs utvärderingar av undervisningen med eleverna. Resultatet sammanställs och diskuteras på skolan. Lärarna väljer utifrån sina resultat ut individuella utvecklingsområden, som sedan följs upp tillsammans med rektorn under våren. Skolans mentorer har i uppdrag att efter elevernas utvecklingssamtal skriva ihop en sammanfattning av det som framkommit med fokus på resultat som stuckit ut positivt eller negativt. Det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) följs upp genom att skolans APL-ansvariga har löpande kontakt med arbetsplatserna, handledarna och eleverna när de är ute på APL. Uppföljningssamtal genomförs enligt en mall och frågor som diskuteras är knutna till de kunskapsmål som ska uppnås under

APL-tiden. Elevernas mentorer har ett särskilt uppdrag att följa upp trygghet och trivsel på APL-platserna. Rektorn har sedan några avstämningspunkter med de programansvariga då APL diskuteras. Rektorn uppger att all uppföljning tillsammans med regelbundna lektionsbesök ger hen en god bild av vad i skolans verksamhet som behöver utvecklas. Den sammantagna uppföljningen utgör också ett viktigt inspel när resurser ska fördelas inför kommande läsår. Som exempel på hur den här processen fungerar i praktiken uppges i det inskickade materialet att det under innevarande läsår funnits en anställd resurspedagog på skolan kopplat till de behov som identifierats. Ett annat exempel som anges är en omorganisation som genomfördes för en tid sedan då rektorn anställde heltidsmentorer för år 1 och 2 för att bättre möta elevernas behov.

Skolans värdegrundsarbete är integrerat i undervisningen och följs upp strukturerat av rektorn. Både mentorerna och lärarna arbetar med värdegrundsarbete, och beskriver att det till stor del görs inom ramen för något som kallas "resiliens". Det är ett tema som flera av huvudmannens skolor arbetar med. Arbetet innebär att det finns ett antal värdegrundsaktiviteter och samarbetsövningar som varje klass ska få ta del av under skoltiden, och mentorerna och lärarna väver in det i undervisningen när de bedömer att det är lämpligt utifrån gruppens behov. Det finns ett uppföljningsdokument där lärarna checkar av vilka aktiviteter och övningar som är genomförda, så att även rektorn kan se till att elevgrupper får ta del av samtliga delar under sin utbildningstid. Ett annat exempel som lärarna nämner är att de inom ett program har ett temaområde som kallas "jag, gruppen och ledarskap" där eleverna också får arbeta både teoretiskt och praktiskt med värdegrundsfrågor. Vidare har skolan ett samarbete med en ideell organisation som innebär ett åtagande om att inkludera frågor om mänskliga rättigheter i undervisningen. Som en del i det åtagandet ska lärarna i början av varje läsår beskriva hur de ska göra denna inkludering inom ramen för sina olika kurser. I den senast genomförda omgången av Skolenkäten från våren 2021 framkommer att även eleverna ger mycket höga värden gällande en frågeställning om mänskliga rättigheter.¹

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn följer upp verksamhetens resultat utifrån ett jämställdhetsperspektiv så till vida att eventuella skillnader mellan könen identifieras och analyseras. Rektorn berättar att de har sett att flickor når de högre betygsstegen i större utsträckning och får i snitt ett något högre meritvärde vid examen, men uppger

¹ Läs mer om skolenkäten: <https://www.skolinspektionen.se/inspektion/skolenkaten/>

Resultat som hänvisas till i beslutet finns på Skolverkets sida för statistik:

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik>

samtidigt att skillnaderna mellan könen är små. Detsamma gäller de resultat som visar hur eleverna upplever tryggheten på skolan. I enkätresultat från vårterminen framkom bland annat att flickor upplevde att de behandlade varandra sämre samt att de önskade en större gemenskap, berättar rektorn. För att få en bättre förståelse i vad resultaten stod för genomförde mentorerna då djupintervjuer med några elever så att de fick tydliggöra sina tankar. En del förklaringar och orsaker framkom i samband med intervjuerna och till hösten ska skolans personal arbeta vidare med detta.

Granskningen visar vidare att rektorn följer upp hur lärarna integrerar jämställdhet i sin undervisning, men arbetet med att se till att pojkar och flickor får likvärdiga förutsättningar i undervisningssituationen kan utvecklas. Lärarna berättar att de i samband med läsårsstart ska redogöra för hur de kommer att integrera jämställdhet i sin undervisning. Redovisningen görs skriftligt och utvärderas också. Eleverna ger några exempel på hur jämställdhet integreras i undervisningen, exempelvis inom samhällsvetenskapliga ämnen där eleverna fått kunskaper om hur kön påverkat livet för människor genom tiderna. Vissa elever berättar att de även på mentorstiden har diskuterat jämställdhetsfrågor. Emellertid uppger såväl lärare som rektorn att de inte har haft något fokus på jämställdhetsperspektivet i samband med till exempel auskultationer eller i samband med läromedelsgranskningar. Skolinspektionen bedömer därför att det finns möjlighet för skolan att under rektorns ledning fördjupa den kvalitativa jämställdhetsanalysen av verksamheten för att bättre få syn på olika typer av könsmonster avseende exempelvis bemötande, talutrymme eller hur kön framställs i de läromedel som skolan använder.

Ledning och organisation

I Skolinspektionens granskning framkommer att rektorn har skapat en organisation som ger goda förutsättningar för samverkan och kollegialt utbyte med fokus på värdegrundsarbete och undervisningens utveckling. Det finns en mötesstruktur på skolan som innebär att personalen träffas två gånger i veckan, med olika funktioner och fokus enligt ett gemensamt årshjul. I den inkomna dokumentationen beskrivs att syftet med mötena är att utveckla undervisningen, sambedöma och följa elevernas utveckling för att i god tid kunna förebygga att problem inom ramen för utbildningen uppstår. Mötena används också som tid för arbetsplatsträff (APT). Både lärare och representanter för elevhälsan beskriver att samverkan dem emellan fungerar väl. Det finns möjlighet för lärarna att boka in sig på elevhälsans egna mötestider samt att elevhälsan även deltar i alla pedagogiska diskussioner. Utöver det beskrivs att det finns goda möjligheter att vid behov samverka mer spontant i och med att man delar arbetsrum med varandra och att elevhälsan generellt är tillgängliga för samtal och

diskussioner. Skolans heltidsmentorerna är en del av elevhälsan, och utgör en naturlig ingång till elevhälsan för lärarna.

De gemensamma mötesforumen som lärarna har är också tillfällen då skolans utvecklingsområden diskuteras och erfarenheter utbyts. Till exempel arbetar lärarna med området "ledarskap i klassrummet" i de olika programlagen och kommer överens om vad som behöver utvecklas mer. Elevhälsan tydliggör att fokus är att skapa en samsyn som präglar arbetet, utan att alla lärare behöver göra exakt likadant. Även inom ramen för arbetet med EWS kommer personalen överens om gemensamma arbetssätt både på grupp- och individnivå. Elevhälsan berättar att de vanligtvis gör en hel del lektionsbesök, men under pandemin har besöken minskat i antal vilket fått till följd att det i nuläget pågår mycket diskussioner gällande att det lärarna bestämt gemensamt också efterlevs i klassrummen. Utöver det som beskrivits ovan framgår av inkommen dokumentation att rektorn har regelbundna möten med programansvariga, förstelärarna och mentorerna för att på så sätt styra verksamheten och följa dess utveckling. En lärare har i uppdrag att ta ett större ansvar kring introduktion av nyanställda lärare på skolan. Det innefattar välkomstsamtal med introduktion kring skolans arbetssätt och rutiner, lektionsbesök samt uppföljande möten. Utöver detta får alla nyanställda en mentor. I nuläget är de allra flesta lärare behöriga, och rektorn menar att i de fall de har obehöriga lärare så ges större tidsmässigt utrymme och mer stöd framför allt när det kommer till betygssättning. På det området är stödet än mer strukturerat. Personalen på skolan har i senaste Skolenkäten givit höga värden på frågor kopplade till rutiner för att introducera och handleda nyanställda, vilket stärker bilden av att denna del av verksamheten fungerar väl.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen (2010:2039)

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter,

Gymnasieskolans uppdrag, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4

Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr 11, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att undervisningen i huvudsak genomförs på ett sätt som främjar elevernas möjlighet att utvecklas så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar. Detta då lärarna utifrån en gemensam struktur tydliggör lektionens innehåll och förutsättningar. Dock finns det en variation kring om lärarna beskriver syftet med lektionen eller dess arbetsmoment samt om lektionen innehåller en sammanfattande avslutning. Lärarna planerar sin undervisning så att den är varierad och ser till eleverna kommer igång med sitt skolarbete, men all undervisning utformas inte så att eleverna bibehåller sitt engagemang under hela lektionen. Lärarna arbetar medvetet med att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära samt tar reda på elevernas förutsättningar när de planerar sin undervisning. Eleverna får dessutom ofta möjlighet till reflektion i undervisningen samt att de får utveckla och använda olika inlärningsstrategier. Vidare har eleverna förvisso ett visst inflytande i undervisningen men har däremot begränsade möjligheter till delaktighet att planera undervisningens innehåll. Dessutom får eleverna inte löpande under respektive kurs möjlighet att utvärdera undervisningens kvalitet.

Strukturerad och varierande undervisning samt aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen utformas så att eleverna får en tydlig start som anger lektionens innehåll, men det varierar i vilken omfattning som lärarna presenterar syftet med de olika momenten i undervisningen eller genomför sammanfattande avslutningar på sina lektioner. Av både intervjuer och observationer framgår att lärarna utifrån en gemensam struktur tydliggör vilka moment som lektionen kommer att innehålla samt anger tidsramar så som start- och sluttid och eventuella raster. Det är också vanligt förekommande att lärarna vid lektionsstarten tar upp föregående lektions innehåll. Dessutom använder sig lärarna av en gemensam mall för att skapa arbetsuppgifter till eleverna där målet och syftet med varje uppgift ingår och som enligt eleverna samtliga lärare använder sig av. Däremot framgår det av observationer och intervjuer att det varierar huruvida lärarna tydliggör syftet med lektionen och arbetsmoment. Likaså varierar det om lärarna planerar och genomför en sammanfattande avslutning av lektionen. Av både intervjuer med elever och rektorn samt av observationer framgår det visserligen exempel på hur vissa lärare genomför detta, men att lektionerna i huvudsak saknar en avslutande del där innehållet eller syftet med lektionen sammanfattas.

Vidare visar granskningen att undervisningen innehåller varierade arbetsformer och arbetssätt samt att lärarna i huvudsak ser till att eleverna kommer igång med sitt skolarbete. Av såväl intervjuer med elever som av observationer framgår att undervisningen till exempel innehåller lärarledda genomgångar som varvas med

moment där eleverna är aktiva. Undervisningen varvas även med olika arbetsuppgifter som antingen genomförs i helklass, i grupp eller som enskilt arbete. Dock finns det elever som uppfattar att det finns ämnen där alla lektioner är utformade på ett likartat sätt gällande arbetssätt och arbetsformer. På några av de observerade lektionerna finns det också elever som inte bibehåller sitt engagemang under lektionerna. Detta yttrar sig exempelvis genom att de ägnar sig åt andra saker än skolarbete, såsom att använda digitala verktyg/mobiltelefoner och genom att de samtalar med varandra. Att elever ägnar delar av, och i vissa fall stora delar av, lektioner åt annat än skolarbete påverkar även studieron vilket beskrivs närmare under området *Trygghet och studiero*. Detta bekräftas även av intervjuer och är väl känt av skolans personal. Exempelvis har skolan vidtagit eller planerar att vidta åtgärder såsom motivationshöjande undervisning, korta vissa lektionspass samt att ta fram gemensamma ordningsregler.

Stimulans och anpassning av undervisningen

Granskningen visar att lärarna arbetar aktivt med att motivera och stärka elevernas självförtroende samt anpassar sin undervisning efter de aktuella elevgrupperna. Eleverna beskriver vidare att lärarna generellt är bra på att skapa relationer till eleverna, vilket de menar skapar en personlig kontakt och en känsla av att lärarna vill deras bästa. Eleverna lyfter bland annat att lärarna och mentorn genom enskilda samtal stöttar och motiverar dem framåt i sina studier. Även lärarna berättar under intervjun att relationer mellan elever och lärare är en framgångsfaktor på skolan. Lärarna bekräftar även elevernas bild av att de genom enskilda samtal med eleverna tar reda på elevernas förutsättningar och mål. Utifrån denna bild kan lärarna sedan anpassa sin undervisning. Exempelvis tar lärarna reda på vad eleverna har för målsättning kring betyg och enligt eleverna är lärarna generellt sett duktiga på att stötta dem för att nå dit. Lärarna beskriver även hur de anpassar sin undervisning utifrån aktuell elevgrupp genom infärgning i sina kurser utifrån vilket gymnasieprogram eleverna studerar. Såväl elever som lärare berättar i intervjuer att eleverna får möjligheter att utmana sig själva genom att lärarna ger dem uppgifter som går att utveckla och fördjupa eller att det finns uppgifter med olika svårighetsgrad för dem att välja mellan.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att även om lärarna ger eleverna ett visst inflytande över undervisningen så behöver eleverna ges större möjligheter att vara delaktiga i planeringen och utvärderingen av undervisningens innehåll. Både elever och lärare anger att eleverna inte har direkt inflytande över planeringen i respektive kurs. Vissa lärare har prövat sätt att få med eleverna i planeringen i sina kurser. Dock beskriver lärarna att det inte genomförts på hela skolan och att det fortfarande är ett

utvecklingsarbete då lärarna hittills sett svårigheter att involvera eleverna i planeringsarbetet av en kurs. Däremot ges eleverna ett inflytande under kursens gång över exempelvis arbetssätt och examinationsformer. Dessutom finns ett medvetet arbete kring att ge eleverna allt större ansvar över sin utbildning. Exempelvis genom att lärarna successivt tränar eleverna i att planera och genomföra större uppgifter där eleverna har ett inflytande över innehållet i dessa. Skolinspektionen ser positivt på det pågående utvecklingsarbetet kring att involvera eleverna mer i planeringen av undervisningen. Skolinspektionen vill i sammanhanget påpeka vikten av att det arbetet involverar samtliga lärare så att eleverna ges likvärdiga förutsättningar att involveras i planeringen av respektive kurs och därmed kunna utveckla sin förmåga och vilja att ta ett personligt ansvar.

Granskningen visar vidare lärarna inte på ett systematiskt sätt utvärderar sin undervisning tillsammans med eleverna. Eleverna genomför undervisningsutvärderingar i slutet på kurser men eleverna får i begränsad omfattning utvärdera undervisning under respektive kurs gång. Elevernas uppfattning är att lärarna vid enstaka tillfällen kan ställa muntliga frågor om hur de upplevt någon del i undervisningen men att de inte får svara på hur de upplever undervisningens kvalitet generellt och inte heller finns tillfällen där detta görs anonymt. Någon elev uttrycker ett önskemål om att utvärdera undervisningen anonymt, då finns en svårighet att uttrycka eventuell kritik muntligt när det är liten skola och nära relationer till lärarna. Att det inte finns någon systematik hur lärarna tar reda på elevernas synpunkter under kursens gång bekräftas även av rektorn.

Till sist framgår det av granskningen att det pågår ett medvetet arbete med att utveckla undervisningen så att den utformas så att eleverna ges möjlighet till reflektion i undervisningen samt att de får använda olika inlärningsstrategier. På genomförda lektionsobservationer gavs flera exempel på hur lärarna varvar lärarledda genomgångar med öppna frågeställningar, antingen muntligt eller genom utdelade arbetsuppgifter. Lärarna beskriver att de arbetat med att utveckla ett mer formativt arbetssätt som bland annat syftar till att öka elevernas delaktighet i sitt eget lärande. Exempelvis har de samtalat om hur de ska kunna ge återkoppling till eleverna för att de ska kunna få syn på sitt eget lärande samt hur de kan använda sig av självbedömning i undervisningen. Den sammantagna bilden av de olika elevintervjuerna är dock att eleverna upplever att detta sker i varierande omfattning. Bland annat beskriver eleverna att det varierar mellan olika lärare eller kurser, och vissa elever anger även att reflektionen är begränsad till att omfatta till att fundera över deras arbetsinsats och vad de kunnat göra bättre snarare än att det är kopplat till att reflektera över vad de lärt sig eller vad som de tyckt var svårt respektive lätt.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna utarbeta former och metoder så att eleverna kontinuerligt får utvärdera undervisningen.

Av granskningen framgår att eleverna inte ges möjlighet att löpande utvärdera undervisningen. Då granskningen visar att eleverna uppfattar en variation både kring undervisningens kvalitet och studieron (se nästkommande avsnitt) är det av stor vikt att lärarna löpande utvärderar respektive kurs för att kunna utveckla sin egen undervisning men även för att kunna planera undervisningen tillsammans med eleverna. Då eleverna i varierande grad har möjligheter att löpande utvärdera undervisningen i respektive kurs får de heller inte likvärdiga förutsättningar att utveckla sin förmåga och vilja att ta ett personligt ansvar för sin utbildning.

Av 4 kap. 9 § skollagen framgår att elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem.

Av läroplanen för gymnasieskolan, avsnitt 2.3, framgår att ett av skolans mål med utbildningen är att varje elev aktivt utövar inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Vidare framgår bland annat att lärarna ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande även på undervisningens innehåll. Läraren ska också tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

När läraren utvärderar undervisningen är det väsentligt att läraren inhämtar elevernas synpunkter om hur undervisningen genomförs med avseende på innehåll, arbetsformer och arbetssätt. Att ge eleverna möjlighet att tänka och reflektera över undervisningens kvalitet är av vikt för att läraren ska kunna få ett underlag som utgångspunkt för vidare planering och utveckling av undervisningen. Dessa utvärderingar behöver göras under kursens gång och inte bara i slutet av en kurs. Ibland kan en snabb återkoppling vara lämplig, men ibland behöver eleverna mer utförligt och anonymt få lämna synpunkter på hur de upplever att undervisningen fungerar. Skolinspektionens erfarenheter är att lärare som låter eleverna utvärdera hur arbetet fortlöper lyckas bättre att få eleverna att uppleva att de har inflytande.²

² Skolinspektionen (2018): *Att skapa förutsättningar för delaktighet i undervisningen*, Tematisk kvalitetsgranskning.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna utarbetar former och metoder så att eleverna ges möjlighet att löpande få utvärdera undervisningen. Och att lärarna sedan använder detta underlag som utgångspunkt för vidare planering och utveckling av undervisningen. Lärarna behöver under kursen blanda metoder som snabbare återkoppling men även att låta eleverna mer utförligt och anonymt få lämna synpunkter på hur de upplever att undervisningen fungerar. För att eleverna ska uppleva inflytandet som reellt är det även viktigt att låta eleverna resonera kring resultaten av de kursutvärderingar som genomförs under och i slutet av kursen samt låta eleverna komma med synpunkter och förslag på hur undervisningen kan förbättras.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att skolan på ett medvetet och genomgripande sätt skapar en trygg miljö för eleverna att vistas i, vilket utgör en god grund för inläring. Trygghetsarbetet bygger på en analys av elevernas upplevelse av trygghet och genomsyrar personalens bemötande och elevsyn. Emellertid visar granskningen även att arbetet med studiero inte fungerar lika väl då det framkommer att de rutiner som skolan beslutat om för att skapa förutsättningar för en god studiero inte efterlevs fullt ut.

Trygghet

Skolan bedriver ett aktivt arbete för att främja en trygg arbetsmiljö för eleverna. Granskningen visar att arbetet grundas på en analys av elevernas upplevelse av tryggheten på skolan. Elevernas upplevelse fångas både i en likabehandlings- och värdegrundsenkät samt genom mer djuplodande intervjuer efter att enkätresultaten sammanställts. Därefter diskuteras resultaten i samtliga klasser under mentorstid. I analysen har skolan sett att eleverna upplever en hög grad av trygghet, även om riskområden också har identifierats och vissa åtgärder vidtagits utifrån dessa

riskområden. I intervju med rektorn framgår att mentorerna har i uppdrag att följa upp trygghet och trivsel inom ramen för APL.

Vidare framkommer att skolan genomför främjande aktiviteter som syftar till att skapa en god stämning över skolans olika program och klasser. Eleverna berättar att detta bidrar till att de lär känna elever i andra klasser och att detta genererar både trygghet och gemenskap. Av samtliga intervjuer framgår att relationerna mellan elever och lärare är väl fungerande och värdesätts högt. Såväl rektor som personal berättar att de är tillgängliga för eleverna och hur de på olika sätt arbetar för att se alla elever, visa att de bryr sig om dem och att agera direkt om något händer. Eleverna instämmer till fullo i den beskrivningen.

Inför läsårsstarten bjuder skolan in de nya eleverna som ska börja sitt första år tillsammans med vårdnadshavare till ett enskilt samtal med blivande mentor som ett sätt att välkomna varje elev och skapa en ökad känsla av trygghet. Rektorn lyfter också att organiseringen med heltidsmentorer är något som bland annat har ett trygghetsskapande syfte. Varje år förnyas skolans trivselregler och detta görs tillsammans med eleverna. Alla mentorer ansvarar för att gå igenom likabehandlingsplanen, diskrimineringsgrunderna samt skolans rutiner kring kränkande behandling med sina klasser på mentorstid, och flertalet elever som Skolinspektionen intervjuar tycker att de pratar mycket om värdegrundsfrågor med mentorn. De nämner också att det är något som vävs in i annan undervisning, som tidigare nämnts under avsnittet om *Rektors ledarskap*.

Det välfungerande trygghetsarbetet återspeglas även i resultaten från Skolinspektionens skolenkät som genomfördes våren 2021. Både elever och pedagogisk personal har givit högre värden än genomsnittet för huvudmannens samtliga skolor och genomsnittet för samtliga skolor som deltog i omgången. Dessutom har båda indexvärdena ökat i jämförelse med förra gången enkäten genomfördes på skolan.

Studiero

Av granskningen framgår att skolans arbets- och förhållningssätt när det gäller att skapa och upprätthålla studiero behöver utvecklas. I både intervjuer med personalen som i det inskickade materialet framkommer att det finns ett gemensamt ramverk för att underlätta för pedagogerna att skapa en god studiero. Ramverket omfattar till exempel inramning av lektionerna, hur mobiltelefoner ska hanteras och elevernas placering i klassrummet. Granskningen visar att både inramningen av lektionerna samt användandet av fasta klassrumsplaceringar i år 1 och 2 fungerar. Men likväl berättar

såväl rektorn som elevhälsan att flera av de övriga rutinerna inte efterlevs fullt ut, vilket även får till följd att studieron påverkas negativt.

Eleverna berättar att studieron varierar, både i de olika klasserna men också mellan olika lektioner och mellan olika lärare. Till exempel kan det handla om hur sen ankomst hanteras, då vissa lärare låser dörren i samband med lektionens start. På andra lektioner kan elever istället droppa in allt eftersom, vilket får till följd att undervisningen störs. Ytterligare ett exempel är hur mobiltelefoner hanteras i klassrummet, då vissa lärare uppges reagera mer än andra ifall eleverna använder sina telefoner under lektionstid. Lärarna berättar i intervju att deras grundläggande förhållningssätt är att det ska råda studiero för att skapa en god arbetsmiljö för alla på skolan, men det framkommer att vissa lärare framför allt upplever stora problem med att få skolans rutiner om mobilfria lektioner att fungera i praktiken. Även rektorn uppger att hen har uppmärksammat detta i samband med sina auskultationer och konstaterar att det påverkar möjligheterna att skapa samt upprätthålla en god studiero. Att skolans arbete med studiero behöver förbättras ligger även i linje med resultaten från Skolinspektionens enkät. I senaste omgången av Skolenkäten från våren 2021 förbättrades förvisso skolans resultat gällande studiero i jämförelse med tidigare resultat. Trots detta ligger skolans resultat ändå lägre än genomsnittet för samtliga skolor som deltog i enkätomgången.

Rektorn kopplar även studieron till skolans utvecklingsområde ”Ledarskap i klassrummet”, och menar att det handlar om att lärarna behöver balansera en god relation till eleverna med ett tydligt ledarskap utifrån den elevgrupp som de har i klassrummet. Eleverna ser också en koppling mellan deras relation till läraren och hur god studieron är. Eleverna beskriver att de lärare vars lektioner har en god studiero skapar goda relationer samtidigt som de är en tydlig ledare i klassrummet. Det kan också beskriva det motsatta; att det finns lärare som har ett för stort fokus på att vara ”kompis” med eleverna. Det får ibland till följd att det ledarskapet blir lidande och så även studieron. Rektorn lyfter vidare betydelsen av pedagogiskt upplägg utifrån vilken elevgrupp det gäller. En elevgrupp där koncentrationsförmågan över lag är lägre bör exempelvis få kortare uppgifter och tätare återkopplingar. Elevhälsan uppger att ett sätt att få syn på hur lärarna agerar för att skapa en god studiero är att de, mentorerna och rektorn genomför auskultationer och därefter har dialoger med lärarna utifrån ett definierat upplägg. De berättar att lärarna som regel uppskattar denna återkoppling. Före pandemin besökte även lärarna varandras lektioner, men under senare tid är det framför allt elevhälsan, mentorerna och rektorn som genomför auskultationer.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tydligare leda ett samlat arbete med att skapa och upprätthålla studiero.

Även om granskningen visar att skolan har utarbetat rutiner som ska verka för en god studiero så framkommer också att rutinerna i praktiken inte används av alla lärare. Granskningen visar vidare att studieron varierar mellan olika klasser, program och ämnen. Det samlade arbetet kring studiero handlar också om undervisningen genomförande, exempelvis genom att undervisningen är tillräckligt intressant så att eleverna kan bibehålla sitt engagemang igenom en hel lektion. Då dessa elever ägnar sig åt annat än skolarbete kopplat till att studieron påverkas indikerar också på att rektorn tydligare behöver leda ett samlat arbete kring att skapa och upprätthålla studieron.

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Det är skolans och ytterst rektorns ansvar att skapa en sådan skolmiljö.

För att åstadkomma ett effektivt arbete och för att ytterligare öka kvaliteten i det förebyggande arbetet kring studiero behöver rektorn tydligare leda och följa upp arbetet med ett gemensamt förhållningssätt. För att skapa en miljö på skolan där all undervisning präglas av studiero krävs att det finns väl fungerande forum för lärarna att diskutera och komma överens om gemensamma strategier och förhållningssätt. För rektorn är lärarnas upplevelse av hur detta fungerar en viktig utgångspunkt för reflektion och omprövning. För att kunna upprätthålla regler och en god ordning behöver även eleverna få vara delaktiga i arbetet som handlar om att skapa samsyn kring arbetet med studiero.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att kontinuerligt följa upp hur gemensamma åtgärder och förhållningssätt efterlevs. Rektorn behöver också tydligare leda samtal och diskussioner i kollegiet så att beslutade arbets- och förhållningssätt också leder till samsyn, och därmed även tillämpas, bland lärarna på skolenheten. Ett sätt att fånga elevernas upplevelser av skolans arbete med studiero är att rektorn ser till att det systematiskt genomförs intervjuer med olika elevgrupper. Detta för att exempelvis kunna synliggöra om eleverna uppfattar att lärarna har gemensamma förhållnings- och ordningsregler. Rektorn kan även se till att eleverna på ett strukturerat sätt görs delaktiga i efterarbetet kring genomförda undersökningar kopplat till studieron. Detta

för att rektorn i sitt uppföljningsarbete systematiskt ska få elevernas bild av orsaker till resultat men även för att eleverna ska kunna ha synpunkter om vilka förhållningsregler som bör gälla i deras studiemiljö.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 25 a § skollagen

8 kap. 2-3 och 3f §§ gymnasieförordningen

Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att det finns goda rutiner för att följa upp och analysera eventuella skillnader i lärarnas betygssättning. Rektorn skapar också goda förutsättningar för lärarna inom skolenheten att samarbeta för likvärdighet i betyg och bedömning. Däremot kan rektorn skapa bättre förutsättningar för lärarna att samverka med kollegor på andra skolor.

Diskussion och analys av betyg

Granskningen visar att rektorn skaffar sig en god bild av lärarnas betygssättning för att kunna identifiera eventuella avvikelser. Av intervju med rektorn samt inkommen dokumentation inför granskningen framgår att rektorn följer upp lärarnas betygssättning utifrån ett brett underlag. Underlaget omfattar olika ämnen kurser, program och resultat från nationella prov. Lärarna får dessutom i uppdrag att vid läsårets slut reflektera över elevernas betyg i respektive ämneslag och i de programvisa arbetslagen. Dessutom förväntas varje lärare i sin årliga verksamhetsrapport till rektorn resonera om utfallet av satta betyg. Exempelvis kunde rektorn i sin senaste uppföljning konstatera avvikelser både kopplat till enstaka lärare men även att det fanns skillnader i resultat mellan nationella prov och betyg i ett visst ämne. Rektorn har haft fördjupande samtal tillsammans med lärarna för att ta reda på orsaker till avvikelserna och vidtagit åtgärder. Även de regelbundna uppföljningarna av elevernas måluppfyllelse, EWS som tidigare beskrivits under Rektors ledarskap, ingår i arbetet med att göra likvärdiga bedömningar. Detta genom att identifiera och diskutera generella och avvikande mönster i lärarnas betygssättning.

Kvalitetssäkring av betyg

Vidare visar granskningen att rektorn ger lärarna goda förutsättningar att samverka kring bedömning och betygsättning inom den egna skolenheten och till viss del med lärare på andra skolor. Intervjuer med lärare, rektorn och information som huvudmannen inkommit med inför granskningen visar att det finns avsatt tid för samplanering och sambedömning i både de programvisa arbetslagen och i respektive ämneslag. Arbetet sker löpande under läsåret men rektorn har avsatt tid i slutet på läsåret för att lärarna särskilt ska kunna fokusera på att kunna samverka inför betygssättningen. Samverkan sker bland annat genom att lärare som undervisar i samma ämnen samarbetar kring bedömningsfrågor och genomför sambedömning av olika elevuppgifter och gemensamma prov. Exempelvis genomför lärarna gemensamma prov i kurser. Proven kan också anonymiseras så att lärare rättar prov utan att känna till vilka elever som skrivit provet. Lärarna beskriver dock att det inte finns en lika strukturerad samverkan för de lärare som inte har några ämneskollegor på skolenheten. Både lärarna och rektorn anger förvisso att lärarna uppmuntras att genom egna kontakter hitta kollegor att samverka med, vilket det också framgår att vissa lärare gör. Dock finns ingen strukturerad samverkan eller något utbyte med någon annan skolenhet som organiseras eller följs upp av rektorn. I de fall en obehörig lärare ska sätta betyg görs det i samverkan med en behörig lärare. Vidare har lärarna har också deltagit i en kompetensutvecklingsinsats kring bedömning och betygsättning som huvudman initierat och som genomförts i samarbete med ett universitet. Skolinspektionen bedömer visserligen att arbetet är av hög kvalitet och att det finns lärare som genom egna kontakter samverkar med andra lärare utanför den egna skolenheten. Skolinspektionen vill dock påpeka vikten av rektorn tydligare organiserar och planerar för att lärare i större utsträckning får möjlighet att kvalitetssäkra sin betygssättning tillsammans med kollegor på andra skolor.

På Skolinspektionens vägnar

X Helena Boëthius

Helena Boëthius

Enhetschef

Signerat av: Helena Boëthius

X Nina Möller

Nina Möller

Föredragande

Signerat av: Nina Möller

I handläggningen av ärendet har även utredaren Fredrik Nellemo medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- Tre gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 17 maj 2022 och den 19 maj 2022. Besöket genomfördes av Nina Möller och Fredrik Nellemo.

Drottning Blankas Gymnasieskola Lund är en fristående gymnasieskola vars huvudman är DBGY Kronan AB. Drottning Blankas Gymnasieskola Lund erbjuder utbildning på de nationella programmen; ekonomiprogrammet, estetiska programmet, hantverksprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet. Det går ca 380 elever på skolan. Skolenheten leds av en rektor.

Bilaga 3: Formulär för huvudmannens redovisning

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har arbetat med de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat i samband med den regelbundna kvalitetsgranskningen.

Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt?

Utvecklingsområde Undervisning:

Rektorn behöver tillsammans med lärarna utarbeta former och metoder så att eleverna kontinuerligt får utvärdera undervisningen.

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:

Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Utvecklingsområde Trygghet och studiero : Rektorn behöver tydligare leda ett samlat arbete med att skapa och upprätthålla studiero.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: